

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 7 listopada 2016 roku w sprawie z wniosku A. L. z udziałem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, M. L. o odebranie oświadczenia o odrzuceniu spadku, o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych niezłożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku w terminie, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi oddalił wnioski oraz ustalił, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

Apelację od powyższego wyroku wniósł wnioskodawca A. L., zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego:

a) art. 84 i 88 k.c. poprzez jego błędną wykładnię, skutkującą niezastosowaniem wskazanych przepisów w przedmiotowej sprawie wbrew stanowi faktycznemu wynikającemu z przedstawionych dowodów, co doprowadziło do uznania, iż Wnioskodawcy nie przysługuje prawo do uchylenia się od skutków prawnych niezłożenia z powodu błędu, w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku, prowadzącym do domniemania, iż Wnioskodawca dokonał prostego przyjęcia spadku, choć ze stanu faktycznego oraz zebranego materiału dowodowego wynika, iż domniemane oświadczenie o prostym przyjęciu spadku z powodu braku oświadczenia wskazanego w art. 1015 § 2 k.c. jest efektem błędu, który miał istotny wpływ na poczynania Wnioskodawcy, a które to działanie byłoby odmienne, gdyby błąd ów nie zaistniał;

b) art. 1015 k.c. w zw. z art. 1019 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że po stronie Wnioskodawcy nie występuje przesłanka do zastosowania normy wyrażonej w art. 1019 § 2 k.c. i ograniczenie przez Sąd decyzji do oparcia się wyłącznie na treści art. 1015 k.c. bez uwzględnienia zaistniałych w sprawie dodatkowych okoliczności, a nie jak powinno być przyjęte, iż Wnioskodawca kierował się błędnym przekonaniem o braku podstaw do dokonywania wszelkich działań w sprawie zmarłej W. S., które to błędne przekonanie miało fundamentalny wpływ na decyzje Wnioskodawcy i winien on uzyskać ochronę prawną wynikającą z treści art. 1019 k.c.

1. naruszenie przepisów prawa procesowego:

a) art. 227 k.p.c. poprzez sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającą na błędnym przyjęciu, że Wnioskodawca był świadom konsekwencji co do powziętych (...) o odrzuceniu spadku przez wyprzedzających go spadkobierców oraz związanym z tym stanie masy spadkowej, podczas gdy z zebranego materiału dowodowego, w tym przesłuchania Wnioskodawcy jasno wynika, iż Wnioskodawca nie utrzymując żadnego kontaktu ze zmarłą i jej rodziną, nie wiedział od początku od sytuacji w rodzinie zmarłej, planach i podjętych działaniach, przez co nie był świadom konsekwencji jakie w związku z tym pojawiły się po jego stronie i nie powiązał ich z jakimikolwiek obowiązkami po swojej Stornie, ponieważ informacje były mu przekazywane w sposób wybiórczy i skrótowy przez podmiot mający interes w nieświadomej bierności Wnioskodawcy, nie dając możliwości do zrozumienia aktualnego stanu faktycznego i powiązanego z nim stanu prawnego;

b) art. 233 k.p.c. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów i wyciągnięcie z nich nieuzasadnionych wniosków poprzez błędne przyjęcie, że dowody przedstawione w sprawie dostatecznie dowodzą braku podstaw do przyjęcia oświadczenia Wnioskodawcy o uchyleniu się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku po zmarłej oraz oświadczenia o odrzuceniu wyżej wskazanego spadku, gdy w rzeczywistości cały zebrany materiał dowodowy doprowadza do zgoda odmiennej konkluzji, bowiem stan faktyczny, świadomość i orientacja w prawie Wnioskodawcy, zasady słuszności i współzycia społecznego oraz intencje ustawodawcy przemawiają za racją

Wnioskodawcy do uchylenia się od skutków prawnych niezłożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku w terminie oraz oświadczenia o odrzuceniu spadku.

W oparciu o wskazane zarzuty wnioskodawca wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w całości i przyjęcie oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku po W. S. zmarłej w dniu 8 stycznia 2014 r., zatwierdzenie przez Sąd wskazanego oświadczenia i przyjęcie oświadczenia o odrzuceniu spadku po W. S. przez Wnioskodawcę A. L., ewentualnie uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, a także zasądzenie na rzecz Wnioskodawcy kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

Sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił wszystkie okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Poczynione ustalenia dotyczące okoliczności faktycznych mają podstawę w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, który w zakresie dokonanych ustaleń jest logiczny i wzajemnie spójny. Ustalenia te Sąd Okręgowy przyjmuje za własne.

W okolicznościach niniejszej sprawy o ile rozstrzygnięcie Sądu I instancji o oddaleniu wniosku o odebranie oświadczenia o odrzuceniu spadku, o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych niezłożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku w terminie jest prawidłowe, to Sąd w składzie rozpoznającym niniejszą apelację nie podziela argumentacji Sądu, która legła u podstaw oddalenia wniosku. W ocenie Sądu Okręgowego wnioski Sądu Rejonowego w kontekście zastosowanej normy prawa materialnego tj. art. 1015 § 1 k.p.c. należało uznać za nieprawidłowe.

Przede wszystkim wskazać należy, że przewidziany w art. 1015 § 1 k.c. termin do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku jest terminem zawitym; jego upływ powoduje utratę uprawnienia do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku. Zgodnie z tym przepisem, termin sześciu miesięcy do odrzucenia spadku rozpoczyna bieg w dniu, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swojego powołania.

Wbrew wywodom zaprezentowanym przez Sąd Rejonowy w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia brak było podstaw do uznania, iż A. L. już w grudniu 2015 roku posiadał informację o tytule swego powołania oraz dojścia do dziedziczenia po swojej siostrze, a tym samym otworzył się dla niego termin określony w art. 1015 § 1 k.p.c., który rozpoczął się z dniem 1 stycznia 2016 roku i upłynął w dniu 30 czerwca 2016 roku. Sąd błędnie uznał, iż uzyskana przez wnioskodawcę w rozmowie telefonicznej z pracownikiem ZUS informacja, że wszyscy wyprzedzający go spadkobiercy odrzucili spadek stanowi wystarczające i wiarygodne źródło informacji faktycznej oraz prawnej o tytule swojego powołania do dziedziczenia. W ocenie Sądu Okręgowego w okolicznościach rozpoznawanej sprawy rzetelną i wiarygodną informację o swojej sytuacji prawnej odnośnie osób powołanych do dziedziczenia, spadkobierców odrzucających spadek, wnioskodawca A. L. uzyskał dopiero w dniu 16 maja 2016 roku tj. w dniu odebrania odpisu wniosku w sprawie o sygn. akt I Ns 706/16 o stwierdzenie nabycia spadku po W. S..

W tym stanie rzeczy oświadczenie A. L. o odrzuceniu spadku po W. S. złożone w dniu 25 października 2016 roku nastąpiło z zachowaniem terminu określonego w art. 1015 § 1 k.p.c., a tym samym nie istniały podstawy do uwzględnienia wniosku o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku, który podlegał oddaleniu.

Z tych też przyczyn apelacja jako nieuzasadniona podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.